

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi oddalił wnioszek W. K., M. Z. i B. K. o ustanowienie służebności przesyłu na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. Oddział Ł. – Miasto w Ł. na nieruchomości określonej jako działka nr (...) w obrębie P – 6 Ł. położonej Ł. przy ulicy (...) oraz orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych:

Wnioskodawcy są właścicielami opisanej powyżej nieruchomości, nad którą przebiegają przewody jednotorowej linii napowietrznej wysokiego napięcia. Na samej działce nie stoi słup, jest blisko granicy ale na sąsiedniej nieruchomości. Oględziny przewodów nie wymagają wejścia na działkę. Byłoby to niezbędne w razie awarii. Linia energetyczna, której część stanowi sieć przesyłowa przebiegająca nad działką wnioskodawców została oddana do eksploatacji w dniu 26 marca 1977 roku. Uczestnik postępowania jest następcą prawnym Zakładu (...), który wybudował omawiany fragment linii energetycznej.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, że wniosek nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem poprzednik prawny uczestnika postępowania (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. nabył z dniem 26 marca 2007 roku w drodze zasiedzenia służebność gruntową korzystania z urządzeń jednotorowej napowietrznej linii energetycznej 110 kv relacji EC3 – K. przebiegającej nad nieruchomością wnioskodawców.

Apelację od powyższego postanowienia złożyli wnioskodawcy zarzucając:

- naruszenie art. 6 k.c., art. 232 k.p.c. i art. 233 k.p.c. poprzez uznanie za udowodnione okoliczności, na które strona nie przedstawiła wystarczających dowodów pomimo, że na niej ciążył ciężar dowodowy, w szczególności w zakresie wykazania przeniesienia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu z przedsiębiorstwa państwowego (...) w W.” na Zakład (...) co miało wpływ na rozstrzygnięcie;

- naruszenie art. 64 ust. 1,2 i 3 oraz art. 87 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez naruszenie orzeczeniem prawa własności wnioskodawców pomimo braku przedstawienia niepozostawiających wątpliwości dowodów przez stronę przeciwną oraz przez zinterpretowanie istniejących wątpliwości na korzyść przedsiębiorstwa energetycznego, co skutkowało nieprawidłowym przyznaniem normie ustawowej większej ochrony niż normie konstytucyjnej;

- naruszenie art. 207 § 6 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez oparcie orzeczenia na zarzucie nie zgłoszonym przez uczestnika w odpowiedzi na wniosek, co miało wpływ na rozstrzygnięcie;

- niewystarczające ustalenie wszystkich okoliczności faktycznych sprawy co mogło mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia.

W konkluzji wnioskodawcy wnieśli o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez ustanowienie na podstawie art. 305¹ k.c. i następne odpłatnej służebności przesyłu na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. polegającej na prawie korzystania z nieruchomości określonej jako działka nr (...), położonej w obrębie P- 6 Ł., dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą na (...), polegającej na wykorzystywaniu postawionych na nieruchomości obciążonej urządzeń przesyłowych linii energetycznej WN 110 kv wraz z prawem dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych i ich instalacji, prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości obciążonej odpowiednim sprzętem z zastrzeżeniem, że wjazd i wejście na nieruchomość obciążoną będzie dokonywać się wyłącznie w pasie technologicznym lub innym wskazanym przez właścicieli, a właścicielom niezależnie od wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu będzie przysługiwało prawo żądania od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. odszkodowania w przypadku wystąpienia szkody powstałej przy wykonywaniu powyższych, wynikających ze służebności uprawnień; zasądzenie solidarnie na rzecz wnioskodawców

od uczestnika (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwoty 121.633 złote tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu ora zasądzenie od uczestnika kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

Względnie wnioskodawcy wnieśli o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i o przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozstrzygnięcia – przy uwzględnieniu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na apelację uczestnik postępowania wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od wnioskodawców na rzecz uczestnika kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, znajdujących pełne oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i trafnie określił konsekwencje prawne z nich wynikające.

Ustalenia stanu faktycznego i rozważania prawne poczynione przez Sad I instancji Sad Okręgowy przyjmuje za własne bez konieczności ponownego ich przytaczania.

Przystępując do rozważenia poszczególnych zarzutów apelacji w pierwszej kolejności należy odnieść do tej ich części, które choć występują w różnej konfiguracji w istocie kwestionują ocenę Sądu co do wypełnienia przez uczestnika postępowania przesłanek do nabycia w drodze zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu.

Przede wszystkim skarżący bardzo silnie akcentują okoliczność, że w toku postępowania nie została dostatecznie wykazana ciągłość posiadania polegającego na korzystaniu z linii energetycznej przebiegającej ponad nieruchomością wnioskodawców przez okres wymagany do stwierdzenia zasiedzenia.

Ze stanowiskiem powyższym nie można się zgodzić. Dla uzasadnienia tego poglądu trzeba podnieść, iż w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie budzi wątpliwości, że posiadanie polegające na korzystaniu z widocznej i trwałej linii energetycznej przebiegającej ponad nieruchomością wnioskodawców miało miejsce nieprzerwanie od 1977 roku. Wniosek taki wynika nie tylko z dokumentów załączonych do akt sprawy, ale także znajduje potwierdzenie w zeznaniach złożonych na rozprawie w dniu 23 lipca 2013 roku przez świadka P. L., który zeznał, że przez cały okres eksploatacji linia nie była przebudowywana i nie zmieniła swojego przebiegu. Z tych względów brak było podstaw do kontynuowania postępowania dowodowego w pod kątem ewentualnych zmian przebiegu linii w trakcie jej eksploatacji. Zresztą sami wnioskodawcy nie podnieśli, że omawiana linia przesyłowa w jakimkolwiek okresie jej eksploatacji zmieniła przebieg nad nieruchomością, która pozostaje w ich własności od 1963 roku. Same zaś wątpliwości skarżących w tym zakresie wyrażone w treści wywiedzionej apelacji są całkowicie gołosłowne i nie znajdują oparcia w materiale dowodowym rozpoznawanej sprawy.

Sąd Okręgowy nie podziela również zarzutu, że nie zostało wykazane następstwo prawne (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. po wszystkich poprzednikach w zakresie korzystania z urządzeń przesyłowych niezbędnych do posiadania służebności. Opisane urządzenia były bowiem w posiadaniu do dnia 25 marca 1997 roku kolejno Zakładów (...), Zakładu (...) w Ł. oraz (...) Spółki Akcyjnej w Ł. oraz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.. Przyjąć przy tym należy, że przejście prawa służebności od Skarbu Państwa na wskazane podmioty nastąpiło jako element przekazywanego mienia w rozumieniu art. 44 k.c. Niezależnie od powyższego dostrzec trzeba, iż wskazana infrastruktura przesyłowa była niezbędnym elementem funkcjonowania i prowadzenia podstawowej działalności przez te podmioty, a zatem ewentualne wyodrębnienie linii przesyłowych z całości przekazywanego majątku musiałoby ze swej istoty prowadzić do zniweczenia gospodarczego celu przekształceń organizacyjnych. Co więcej, w omawianym okresie nie było innego podmiotu, który poza wymienionymi

poprzednikami prawnymi (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. mógłby i korzystał z urządzeń linii przesyłowej przebiegającej ponad nieruchomością wnioskodawców.

Z przedstawionych powodów nie można także postawić Sądowi Rejonowemu skutecznego zarzutu naruszenia art. 64 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 87 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Za ugruntowany co prawda należy uznać pogląd, iż wszelkie wątpliwości powinny być tłumaczone na korzyść ochrony własności, jednakże wbrew twierdzeniom apelacji Sąd I instancji prawidłowo ocenił zgromadzone w sprawie materiały dowodowe i zasadnie przyjął, iż poprzednik prawny uczestnika postępowania (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. nabył z dniem 26 marca 2007 roku w drodze zasiedzenia służebność gruntową korzystania z urządzeń linii energetycznej przebiegającej nad nieruchomością wnioskodawców. Dodać trzeba, że instytucja zasiedzenia jest odstępstwem od zasady nienaruszalności prawa własności, a Konstytucja nie gwarantuje w sposób absolutny praw osób znajdujących się w sytuacji faktycznej prowadzącej do zasiedzenia.

Sąd Rejonowy nie naruszył również art. 207 § 6 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. Skarżący uchybienie powyższemu przepisowi upatruje w uwzględnieniu zarzutu zasiedzenia służebności przesyłu, w sytuacji gdy w okolicznościach rozpoznawanej sprawy dopuszczalne w ocenie wnioskodawców byłoby zgłoszenie najwyżej zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu, czego jednak uczestnik postępowania nie uczynił. Zarzut ten jest jednakże całkowicie chybiony już choćby z tego względu, iż zgłoszenie zarzutu zasiedzenia przez uczestnika postępowania nie miało żadnego wpływu na wynik postępowania. Zachodzi bowiem potrzeba wyjaśnienia, że nabycie służebności gruntowej w drodze zasiedzenia, w tym również służebności gruntowej o cechach właściwych dla służebności przesyłu następuje z mocy ustawy, jeżeli tylko zostały spełnione przesłanki określone w art. 172 i 292 k.c., a orzeczenie w tej materii ma charakter wyłącznie deklaratoryjny. Co prawda ustalenie tego faktu nie jest przedmiotem sprawy o ustanowienie służebności, lecz stanowi jedynie przesłankę rozstrzygnięcia, tym niemniej Sąd w toku postępowania o ustanowienie służebności bada tę kwestię przestankowo z urzędu, niezależnie od złożenia ewentualnego zarzutu w tym przedmiocie.

Podsumowując dotychczasową część rozważań zważyć trzeba, że skoro uczestnikowi służy już opisana wyżej służebność to uwzględnienie żądania w zakresie ustanowienia służebności przesyłu jest niezasadne, jako że przedmiotowa nieruchomość jest już obciążona w sposób jakiego domagają się wnioskodawcy.

Co do drugiego z roszczeń wskazanych w apelacji, a mianowicie roszczenia o zasądzenie wynagrodzenia za ustanowienie służebności, to roszczenie to jest związane z faktem ewentualnego ustanowienia służebności. Skoro z przyczyn wskazanych wyżej wnioski o ustanowienie służebności przesyłu podlegały oddaleniu to oddaleniu podlegało również roszczenie o zasądzenie wynagrodzenia za ustanowienie służebności, gdyż takowa nie została w niniejszym postępowaniu ustanowiona.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych argumentów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w odwołaniu do art. 520 § 1 k.p.c.